

Mässlingsvaccination

Folkhälsomyndigheten rekommenderar att alla i befolkningen bör ha skydd mot mässling. Vaccination görs med ett kombinationsvaccin som ger skydd mot mässling, påssjuka och röda hund (MPR-vaccin). Två doser ger ett fullgott, bestående skydd. MPR-vaccinet är ett levande vaccin och skall därför inte ges till gravida eller kraftigt immunosupprimerade.

Barn

Mässlingsvaccin erbjuds inom det allmänna vaccinationsprogrammet sedan 1982 (barn födda from 1981). Första dosen ges vid 18 månaders ålder och den andra i årskurs 1 eller 2.

Ovaccinerade eller ofullständigt vaccinerade äldre barn (upp till 18 år), även nyanlända, ska erbjudas kompletterande vaccination med MPR-vaccin.

Tidigarelagd dos i samband med resa

I stora delar av världen, inklusive Europa, cirkulerar mässling ständigt. Inför en utlandsresa kan det därför vara aktuellt att ge första dosen MPR-vaccin tidigare än vid 18 månader.

- **Barn <6 månader:** I regel skyddad av antikroppar från mamman. Vaccin skall inte ges.
- **Barn 6-9 månader:** Vaccin kan ges på läkarordination (off label) i utvalda fall. Ny dos vid 18 månaders ålder.
- **Barn 9-12 månader:** Vaccin ordineras av läkare. Ny dos vid 18 månaders ålder.
- **Barn 12-18 månader:** Vaccin kan ordineras av sjuksköterska (med behörighet att ordinera vaccin). Räknas som ordinarie dos, ingen ytterligare dos vid 18 månaders ålder ges.

Vuxna

Alla vuxna rekommenderas att ha ett skydd mot mässling. Risken att exponeras för mässling är störst i samband med utlandsresa. Även vårdpersonal har en ökad risk att utsättas för mässlingssmitta.

Vilka vuxna behöver vaccineras?

- **Genomgången mässlingssjukdom:** Livslång immunitet, behöver inte vaccineras.
- **Tidigare två doser mässlingsvaccin:** Livslång immunitet, behöver inte vaccineras.
- **Tidigare en dos mässlingsvaccin:** Inte säkert immun, behöver ytterligare en dos.

- **Tidigare ovaccinerad, inte haft mässling:** Behöver två doser vaccin, med minst fyra veckors mellanrum.

Osäker immunitet

Vid osäkerhet om tidigare vaccinationer är det ofarligt att ge en eller två vaccindoser, utan föregående titerkontroll. Nedanstående punkter kan användas som stöd, även om en individuell bedömning alltid måste göras:

- **Personer födda före 1960:** I stort sett alla har haft mässling.
- **Personer födda 1960-1970:** De flesta har haft mässling. Några kan ha fått en dos vaccin i slutet av 1960-talet.
- **Personer födda 1970-1980:** En sjunkande andel har haft mässling, många har fått en eller två doser vaccin. *I denna grupp finns störst risk för ofullständig immunitet.*
- **Personer födda from 1981:** De allra flesta har fått två doser mässlingsvaccin inom allmänna barnvaccinationsprogrammet.

För personer födda och uppvuxna utomlands får en individuell bedömning göras, utifrån det aktuella landets epidemiologi och vaccinationsprogram.

Sjukvårdspersonal

Sjukvårdspersonal löper en ökad risk att exponeras för mässlingssmitta. Det är mycket angeläget att all personal med patientnära arbete är immuna mot mässling för att undvika smittspridning inom vård och omsorg.

För personal står arbetsgivaren för vaccinkostnad och besöksavgift.

För riktlinjer kring personalvaccination, se Personalvaccination.